

بررسی لاین‌های انتخابی گوجه فرنگی حاصل از دو رگ‌گیری و کاشت و انتخاب تا مرحله خلوص

فرهادی، علی و احمد مرتضوی بک

اعضای هیات علمی مرکز تحقیقات کشاورزی اصفهان

گوجه فرنگی با سطح زیر کشت یکصد هزار هکتار در کشور و دارا بودن تنوع مصرف از اهمیت خاصی برخوردار است. تولید و ارائه بذور یا پتانسیل عملکردی بالا تاثیر زیادی در موفقیت زارع دارد. به منظور ایجاد تنوع ژنتیکی و تجمع صفات مطلوب و در نهایت انتخاب لاین(های) مناسب کشت، این تحقیق در سال ۱۳۷۱ با ده دو رگ‌گیری بین هیجده رقم انتخابی گوجه فرنگی که دارای مقاومت‌های نسبی به بیماریها و تنش‌های محیطی بودند آغا شد و برای ایجاد لاین‌های خالص، سلکسیون از نسل‌های در حال تفکیک از F₂ تا F₄ به روش S.S.D صورت گرفت بدین صورت که پس از انجام تلاقی در سال اول، بذور F₁ کشت گردید و از نسل F₂ ابتدا از هر تک میوه انتخابی حداقل دو بذور کاشته شد و پس از استقرار یک بوته نگهداری شد و بذور بوته‌های برتر به نسل‌های بعدی برده شدند. نهایتاً در سال ۱۳۷۶ تعداد ۵ لاین که از نظر صفات کمی و کیفی برتر و با شرایط آب و هوایی شهرستان اصفهان سازگاری داشتند انتخاب شدند و برای تعیین سازگاری در مناطق مختلف در آزمایشات سراسری در کل کشور مورد ارزیابی قرار گرفتند. همچنین این لاین‌های انتخابی در آزمایشات مقاومت به بیماری به خصوص نماتدهای زیان‌آور به کار برده شدند. ضمناً نتایج حاصل از این بررسی نشان داد که با انتخاب والد‌هایی که دارای صفات مطلوب می‌باشند و اهداف اصلاح نباتاتی خاصی را دنبال می‌نمایند به راحتی می‌توان با دو رگ‌گیری به لاین‌های برتر دسترسی پیدا کرد.